SUOMEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMIKUNTA

FINLANDS KOMMISSION FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

FINNISH NATIONAL COMMISSION ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT

UUTISKIRJE 4/2009

APAJAn alueseminaari Kouvolassa
KESTÄVÄÄN ELINKEINOPOLITIIKKAAN

APAJAn alueseminaari kokosi 13. toukokuuta Kouvola-talolle viitisenkymmentä asiantuntijaa Kaakkois-Suomen kunnista, ympäristökeskuksesta, TE-keskuksesta, kunnista, maakuntaliitoista ja alueen elinkeinoelämän toimijoista pohtimaan kestävän elinkeinopolitiikan mahdollisuuksia. Seminaariin osallistui valtionhallinnon edustajia myös työ- ja elinkeinoministeriöstä, ympäristöministeriöstä ja valtiovarainministeriöstä sekä kansalaisjärjestötoimijoita.

Seminaarin teemoina olivat:

- rakennemuutos kestävien elinkeinorakenteiden vauhdittajana ja
- alueiden strategiat tukemaan kestävää kehitystä; Elyistäkö voimaa vaikuttaviin ja kestävää kehitystä edistäviin strategioihin?

Tarkastelussa olivat käytännön kokemukset, mutta myös uudistuvan aluehallinnon haasteet toimijoiden rakentaessa yhteisiä strategioita. Yhteenvetokeskustelun kohteena olivat aluetason yhteistyön edistämisen keinot.

Ilmasto ja energia painopisteinä

Avauspuheenvuorossaan APAJAn puheenjohtaja Anssi ***Paasivirta*** totesi Suomen ilmasto- ja energiatavoitteiden näkyvän jo mm. TEKES:n rahoituksessa. Ilmasto- ja energia-alueen hankkeiden rahoitusvolyymi on 2.5 -kertaistunut vuoteen 2006 verrattuna.

Vuodesta 2007 alkaen TEKES:n rahoitushakemusten yhteydessä on pitänyt arvioida, onko hankkeella energia- tai ympäristövaikutuksia. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden hankkeiden rahoitus on niin ikään kasvanut valtion budjetissa käsittäen nyt yhteensä lähes 400 miljoonan euron kokonaisrahoituksen.

Elinkeinoelämä: varauksia ja mahdollisuuksia

Elinkeinoelämän näkökulmasta ilmastomuutoksen hillintää tarkasteli EK:n johtava asiantuntija Helena ***Vänskä***. Globaalin ilmastosopimuksen aikaansaamista pidetään välttämättömänä yritysten kilpailuedellytysten takia. EU:n ilmastovelvoitteet siirtyvät yritysten kustannuksiin; kilpailussa Aasian tai Yhdysvaltojen yritysten kanssa tämä on todellinen rasite, totesi Vänskä.

Varausten rinnalla elinkeinoelämä näkee myös oman vastuunsa ja mahdollisuutensa. Yrityksillä on rooli ilmastotalkoissa ja sitä ne voivat toteuttaa parantamalla energia- ja materiaalitehokkuutta tuotannossa ja kiinteistöissä, käyttämällä vähäpäästöisiä energiantuotantomuotoja ja polttoaineita sekä ohjaamalla ja kannustamalla asiakkaita ja kuluttajia vähäpäästöisiin valintoihin.

Helena Vänskä EK:sta.

WW ja WWW

Haminan tuulipuisto ja Googlen sijoittuminen Summan tehdaskiinteistöön ovat jo nyt palanen uutta suomalaista teollisuushistoriaa. Kotka-Haminan kehitysyhtiö Cursor Oy:n toimitusjohtaja Hannu ***Karavirta*** esitteli alueen ponnistuksia hallitun rakennemuutoksen toteuttamisessa.

Metsäteollisuuden rakennemuutos on koetellut rajusti Kaakkois-Suomea, joka on ollut maailmanlaajuisestikin merkittävä metsäteollisuuden keskittymä. Savu

piippujen rinnalle nousevat nyt tuulimyllyt tuoden mittavasti uusia työpaikkoja alueelle. Wind Wind Oy ja Google ovat luoneet myös uskottavat lähtökohdat elinkeinostrategian perinpohjaiselle uudistamiselle.

Tuulivoimasta on kehittymässä alueen elinkeinotoiminnan uusi dynamo, jonka varaan alueelle aiotaan rakentaa Suomen tuulivoimaklusteri. Kotkan kaupunki on myös valinnut strategiseksi painopisteekseen kestävän kehityksen nimellä ”Eko Kotka”.

Hannu Karavirta, Cursor Oy

Hiilineutraali Parikkala

Suomen ympäristökeskuksen hiilineutraali kunta –hankkeeseen osallistuva 6000 asukkaan Parikkala kiteyttää oman kehittämistyönsä lauseeseen ”Säästä energiaa – säästä rahaa”. Elinkeinojohtaja Aune ***Ritola*** korosti uutiskanavien kiinnostuksen herättämistä ja jatkuvaa tiedottamista. Tarvitaan ymmärrettäviä, perusteltuja, laiteriippumattomia tiedotuslehtisiä kuntalaisten, viranomaisten ja tiedottajien käyttöön periaatteella ”teet hyvän työn ympäristön parhaaksi ja se näkyy kukkarossasi seuraavasti…”

Ritolan mukaan säästäminen opitaan kotona ja päiväkodeissa - kouluissa se on jo melkein myöhäistä. Kohti hiilineutraalia kuntaa –hankkeessa keskeistä on ollut myös asiantuntemuksen jalkauttaminen paikallisiin yleisötilaisuuksiin.

ELYistä voimaa kestävään kehitykseen

Seminaarin strategia–teemassa käytiin käsiksi uudistuvaan aluehallintoon. Uudistuksen valtakunnallinen ”kätilö”, maakuntajohtaja Tapio ***Välinoro*** otti kalvosulkeisen sijaan käyttöön fläppitaulun ja nosti kissan pöydälle: aluetason vaikutus kansallisen tason päätöksiin perustuu siihen, että päätetään aidosti yhdessä, mitä halutaan, sitoudutaan omin resurssein niiden toteutukseen ja esitetään sen jälkeen ehdotukset valtion panoksista.

Johtajat Leena ***Gunnar*** ympäristökeskuksesta ja Jarmo ***Pirhonen*** TE-keskuksesta yhtyivät näkemykseen ja peräänkuuluttivat vuorovaikutteisen strategiatyön merkitystä.

Uuden Kouvolan strategia

Uusi Kouvola on yksi vuoden 2009 alussa toteutuneiden monikuntaliitosten myötä syntyneistä uusista kunnista. APAJAn varapuheenjohtaja, Kouvolan elinkeinotoimen kaupunginjohtaja Aimo ***Ahti*** kiteytti uuden Kouvolan strategiaprosessin haasteet seuraavasti: hajanaisesta ja monenkeskisestä, toimiala- ja toimijalähtöisestä, toimintamallista siirtyminen yhtenäisempään ja synergisempaan toimintamalliin, jopa yhden kansainvälisen kärjen osaamiskeskittymäksi.

Strategiaprosessin keskeisenä tehtävänä oli hyödyntää metsäteollisuuden rakennemuutokseen ja energia- sekä ympäristöosaamiseen liittyvät mahdollisuudet. Tavoitteeksi asetettiin toiminnan strateginen suuntaaminen bioenergiaan liittyvän liiketoiminnan, tutkimuksen ja koulutuksen kehittämiseen, toimialakokonaisuutta tukevien uusien tuotantosuuntien mukaisten yrityshankkeiden aikaansaamiseen ja Kouvolan elinkeinopoliittiseen profiloitumiseen ympäristöystävällisenä kaupunkina.

Strategian toteuttamiseksi laaditaan tarkennettu elinkeinostrategia ja sitä toteuttava toimenpide ohjelma aina vuoteen 2013 saakka.

Kouvolan alueseminaarin valmistelusta vastasi APAJAn strategiaryhmä.

Seuraava alueseminaari järjestetään **21. lokakuuta 2009 Tampereella** ja sen valmistelusta vastaa APAJAn hyvien käytäntöjen teemaryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Pirkanmaan ympäristökeskuksen johtaja Ulla Koivusaari ja sihteerinä ylitarkastaja Mika Honkanen/TEM.

Seminaariaineisto löytyy APAJAn sivuilta:
www.ymparisto.fi/apaja

Lisätietoja APAJAn toiminnasta:

pääsihteeri Ulla-Maija Laiho, TEM
p. 010 606 4907, 040 826 8767
ulla-maija.laiho (at) tem.fi

www.ymparisto.fi/apaja